

Helsingissä 14/10 96.

Armas, armas!

Kiitolliset onnessa ja nöyrät vas-
toinkäymisessä, niin onneiden tulle-
olla. Se on oikein, kuttani, että iloit-
set; se iloisuutesi seurasi kirjeesi mu-
kana, niin että vellan anohdin ham-
massarkyni, vaikkén muutenkaan siitä
paljoo piitannut. Todella tuli terveet-
si. Ooi Sua, lintuni, kyllä luoksesi
halajan, ja jahka nyt nähdään. Kos-
kahan koulusi loppuu? Onhan se kes-
kivälillä Touhokuuta (Majun kuuta),
jos silloin tulisin — ja ottaisin Jordan-
mukaan! Tai kiuruhtaisinko jo eu-
neu? Viime viikolla täällä jo tapak-
tui semmoiset, että eräänä yönä mielin

itsekseen: aamulla telegrafeeraan Pietariin,
että seuraavana päivänä olen siellä... vaan
se nyt jäi, ja paras olekin. Ehtii niistä
asioista toistenkin puhua... Siis: pian
kai tavataan, ja silloin tuumitaan kesä-
täksi. Suurjasson varmaan ei lahdeta.
Jospa nyt saisimme Prapan maalle! Sit-
loin asuttaisiin kaikki yhdessä. Ruu-
ka muuten käynee? Emme jätä isää. Kai-
kessa tapauksessa kyllä saat Pekharin muu-
tamaksi ajaksi kesälläkin. Voi, kuttani,
kuttani, ei huolehdeta tulevaisuudesta.

"Jokaisella päivällä on surunsa." Ja ilonta.
— Kiitos, ystäväiseni, avomielisyydestä-
si! Oi, kuin sillä lailla sydäntäni lämmit-
tät. Eikä sinu tarvitse pelätä, etten sinä
ymmärtäisi. Totta se sanoo, tuo lause:
"miss'ei ole luottamusta, siinä rakkau-
den seppeldestä printtun kauniin kukka-
neu." Seuspätäkseni nyt tahdon puhua
Sulle rovon Auerstein y. m., koska lumen
sen olevan paikoillaan.

Naista ja miestään opsin tuntemaan

viime keväänä muistaakseni tähän aikaan.
Silloin tietysti en ollut aivan se sama kuin
nyt. Osasin heti heidän kaussa sympati-
tiseerata, sentähden että ymmärrykseni oli
kehittynyt näkemään yhteiskunnan epä-
kohtia samoinkuin hekin ja toiseksi sen-
tähden että muulla oli tietomääri ja siihen
perustunut usko, joka heitti ^{joka} perustui jät-
ti mulle mahdolliseksi vuoropuheissa ja esi-
telmissä ehdottaa keinoja ~~sen~~ jahan voit-
tamiseksi. Toisin sanoen: sain "loivaa tie-
doillani ja nerollani" etenkä Hildan ihas-
tukseksi, joka ei ennen ollut näknyt noin
kaljakasta ihmisestä." Täten sekoittuin ^{ominnasta} rak-
kaus totuuteen ja rakkaus omaan kunniaani.
Ja siinä pyönteessä en joutanut tutkimaan
Hildan persoonaa.

Viime syksystä olen muuttanut. Rakkaus
omaan kunniaani on ilokseni vahitellen kadon-
nut, ja se on jannut minut tilaisuuteen
enemmän huomaamaan toisia ihmisiä
ja ottamaan osaa heidän suruikinsa.
Nyt katson Hilda Aueria, Td. Pötköstä ja

Syyskuun muuttanut tammikuun alkuun ja joulun lopuksi, joulukuun alkuun, joulukuun alkuun.

muuta vaittaa toisilla silmillä kuin ennen.
 Heissä on paljon, johon kanssa ei voi syvä-
 joutiseerata, mutta kuuluu myös ymmär-
 täväni esim. Hilda, ja sentähden tunnen
 säätää häntä, häntä ja miestänsä koke-
 taan — juuri säätää, sillä heiltä joutu-
 tuu jotakin, jota meillä on niin rikkaas-
 ta määrin ja jota hiljaisuudessa koetaan
 heihin istuttua; uskoa, toivoa, rakkautta.
 Hilda on kulunut nainen; hän ei ole itse-
 nainen; tuntuu metkein, kuin hänelä
 ei joutuisi voimaa vastaanottaa juma-
 laa; ja hän on itseksensä... ehtä.

Ja nyt tunnustan sulle; ei Hilda
 kukaan eikä hänen siveensä Todu ole sopiva
 seura nuorelle. En ihmettele yhtään,
 ettei Sana eikä Gerda eikä Otton eikä
 Jorjo heistä jidsä. Ei Pekkakaan ole nuo-
 rikainen heidän seurassaan: hän on se he-
 vänyyt ihminen, jolle "voi puhua kaik-
 ki maailman asiat", kuten Hilda sanoo.
 Mutta he eivät Pekkaa ymmärrä. Jos
 olenkin Hilda kanssa joutunut paljon

Kaitan, Sana on minun koulun, jossa kysyi, minun ymmärtänyt, jossa on Maria!
 Tehtävä, Maria v. Nii minä paljon joutunut! ... - Esi, mi kuu. Jaa ra =

muille kuin minulle, sena jännä, joka joutuu kahtaan.

enemmän kuin sinun, niin kuitenkin
tiedän, ettei kukaan tunne mua niin
hyvin kuin sinä, sinä, ... Vaan nuo-
rena sitä vaatii täydellisyyttä kaikilta
ilmiöiltä, ja vastasetten kun sinä on kat-
kerasti pettynyt, voi heit' rakastaa rikoi-
nentakin. Olin 15 vuotta, kun ensi kerran
tein sen kokemuksen. Juuri kuin sinäkin,
oleu minäkin ollut kovin arka huomaamaan
jokkuisimpia seikkoja, jotka ikävän vaikut-
uksen ovat tehneet... Vasta kun oppii
näkemään, ettei itse liioin ole täydellinen,
vasta silloin voi sydämestään anteleksi au-
taa, ettei muut sitä ole. Ja tässä suhteessa
on meillä kaikilla oppimista... Sillä on-
han jokaisella meistä hyvätkin puolensa. Mei-
dän pitää vaan koettaa saada hyvän täydelli-
sesti voittamaan kaiken, mikä on pahaa ja
itsehästä. — Nyt siis tiedät, miksi seurasi
Teleen Hilda Auerin kanssa. Paremmiin ja
enemmän voisiin kertoa seullisesti. — —

Voi, tiedätkö? Nyt minunkin reipas mie-
levi meni... vaan ei! Kyllähan sinä läsi.

tat, etten Heidesta enkä muista ole ta-
hallani pahaa puhunut. — —

Rakastathan minua? — —

Oi kultani, puhuit vapaudesta. Kyllä
se minun on: suloinen, suloinen on vapaus,
mutta sen ^{suhteen} kanssa (on) olemassa salaisuus: sil-
loin oikein olen vapaa, kun vapaa-ehtoi-
sesti rakkaudesta teen toisen mielen mu-
kaan, kun hän ei jatkakaan vasti. Eikös niin?
Ja korkein vapaus hän on se, kun rakkaus-
dessa, jossa alistamme tahtomme ju-
malan tahdon alle. Niinhän, armaani?
— — —

Oletko lkenut yhtä kirjaa nimeltä
"Kotikiusen keuhkehia", jonka on kirjoit-
tanut Theodorinde Haunsson? Etlet ole,
minä tuon sen mukaani, kun tule. Ei
mitään suurenmoinen, mutta vallaan hert-
tainen kirja.

Terveisiä nyt paljon, paljon Äidille ja
Sinulle, kultani,

Pekattasi.

P. S. Kyllä kai Ralle sai kotona ollessaan sen

Kirjeen, jonka kalle lähetti? — —
Muistatko Naisi, mikä-formi nimeni on? Petteri 21 — —
dohoket nyt